

Primož Gašperič, Renata Šolar, Matija Zorn:

Kartografski zakladi slovenskega ozemlja

Cartographic treasures of slovenian territory

*Ljubljana 2020: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU,
Narodna in univerzitetna knjižnica, Založba ZRC, 132 strani, ISBN
978-961-05-0426-9 (tiskana različica), ISBN 978-961-05-0427-6
(elektronski vir)*

Erik Logar

157

Pričujoča znanstvena monografija v sedmih poglavjih osvetljuje kartografske prikaze slovenskega ozemlja od antike do zaključka 19. stoletja. Vsa besedila v monografiji so zapisana v slovenščini in angleščini. Monografija je razdeljena na dva dela: v prvem delu je zgoščeno besedilo o razvoju kartografije, ki sistematično po zgodovinskih obdobjih opisuje »duh časa in prostora«, v katerem so nastali kartografski prikazi. Ti so po istem zaporedju zbrani v drugem, pretežno vizualno-grafičnem delu monografije.

V prvem delu monografije avtorji uvodoma kartografijo opredelijo in zapišejo njen večstranski pomen, in sicer ne le za geografijo, temveč kot dragocen del kulturne dediščine številnih drugih znanstvenih in umetnostnih ved. Ta del monografije vsebuje strnjen besedilni pregled zgodovine evropske kartografije, ki je nadgrajen tudi z opisi kartografskih prikazov slovenskega ozemlja. V preostalem delu monografije so zbrani posnetki kartografskih prikazov. Opremljeni so s krajšimi komentarji o zgodovinskem ozadju nastanka prikaza in avtorju, formatu, kraju nastanka in objave zemljevida. Avtorji z njimi strukturirano pojasnijo njihovo vsebino in opozorijo na značilnosti posameznih kartografskih prikazov (način prikaza reliefa, hidrografske mreže, opremljenosti s kartografskimi znaki).

Monografijo odlikujejo visokokakovostni barvni posnetki kartografskih prikazov, ki v kombinaciji z velikim formatom knjige (36,7 x 27,2 cm centimetrov) olajšujejo pregledovanje monografije. Smiselna je tudi njena razdelitev na besedilni in vizualno-grafični del, ki pa ju povezuje ista sistematična razdelitev po zgodovinskih obdobjih. Avtorji se do kartografskih prikazov kritično opredeljujejo, saj na podlagi predhodnih raziskav opozarjajo na kartografsko (ne)natančnost, osvetlijo uporabo zemljepisnih imen (prve omembe, napake) in pokažejo na številne zanimivosti v spremljajočih kartografskih ilustracijah in besedilih. Monografija je zaradi dvojezičnosti jezikovno dostopna zelo širokemu krogu zainteresirane javnosti. S svojo vsebinsko zasnovo in hvale vredno podobo vabi po novih tako slovenskih kot mednarodnih raziskovalnih projektih, saj opozarja na pomen opazovanja razvoja in spreminjanja kartografskih prikazov v toku zgodovine.

Monografija je prosto dostopna na spletnem naslovu: <https://doi.org/10.3986/9789610504276>.